

Jaarverslag 2022

9 oktober 2023

BISDOM

ROERMOND

Inhoud

I. Algemeen/Bestuur.....5

- Einde coronapandemie
- Gezondheid bisschop
- Ad Limina
- Synode
- Sollicitatieronde voor DPR
- Concentratie bisdom op één locatie

II. Parochies.....7

- Herstructurering parochies
- Fusie parochies
- Zes kerken gesloten
- Hulpmappen
- Bestuurdersconferenties
- Visitatie parochies
- Missionaire parochies
- Brief over wekelijkse eucharistie

III. Pastoraal9

- Eerste maagdenwijding
- Herdenking martelaren van Roermond
- 575 Jaar heiligdomsvaart Susteren
- 800 Jaar Brandwonder Meerssen
- WJD-kruis in Limburg
- Verbonden instellingen

IV. Diaconie10

- Opvang Oekraïense vluchtelingen
- Jongeren The Breakfast Club
- Contacten agrarische wereld
- Netwerk opbouwen

V. Diensten en afdelingen.....12

- Bestuurssecretariaat
- Zorg voor oudere en zieke priesters/diakens
- Onderwijsbureau
- Officialaat
- Dienst Economie en Bouwzaken
- Dienst Liturgie en Kerkmuziek
- Dienst Missie & Missionaire Vorming
- Opleidingen
- Dienst Pers en Communicatie

VI. Bestuursorganen19

- Bisdomstaf
- Kapittel
- REA
- Priesterraad
- Dekensvergadering

VII. Kerncijfers21

VIII. Financiële paragraaf22

I. Algemeen/Bestuur

Einde coronapandemie

Nadat de jaren 2020 en 2021 gedomineerd werden door de coronapandemie werd 2022 het jaar waarin het maatschappelijk leven langzaam weer op gang kwam. Dat geldt ook voor de kerkelijke activiteiten in het bisdom Roermond. Eindelijk waren er geen beperkingen meer met betrekking tot een maximaal aantal bezoekers in liturgievieringen en ook vergaderingen, cursussen en andere bijeenkomsten konden weer plaatsvinden.

Gezondheid bisschop

Een ander belangrijk proces voor het bisdom Roermond gedurende het hele jaar 2022 was de gezondheid van de bisschop. Bij Mgr. Harrie Smeets is in de zomer van 2021 een hersentumor geconstateerd. In de loop van 2022 is hij hiervoor behandeld met chemokuren en bestralingen. Vicaris-generaal Mgr. René Maessen heeft tijdens het hele jaar de honneurs voor de bisschop waargenomen. In maart verscheen het boekje 'Getuigen van de Verrijzenis' met een bundeling van Paasverhalen die Mgr. Smeets de afgelopen jaren heeft geschreven. Binnen enkele weken verscheen al een tweede druk.

Ad Limina

In november 2022 vond het periodieke Ad Liminabezoek van de Nederlandse bisschoppen in Rome plaats. Ondanks zijn ziekte kon Mgr. Smeets toch hieraan deelnemen. Ook hulpbisschop Mgr. Everard de Jong heeft aan het Ad Liminabezoek deelgenomen. De bisschoppen hebben de diverse dicasteries in Rome bezocht en zijn in audiëntie door paus Franciscus ontvangen. Het Ad Liminabezoek

zou eigenlijk al eerder plaatsvinden, maar werd onder meer vanwege de coronapandemie twee keer uitgesteld.

Synode

Paus Franciscus heeft voor oktober 2023 een nieuwe bisschoppensynode aangekondigd. Deze zal gaan over synodaliteit in de kerk. Als voorbereiding hierop is in oktober 2021 een 'luisterfase' op gang gekomen, waarbij gelovigen (en ook niet-gelovigen) over de hele wereld uitgenodigd zijn om via synodale bijeenkomsten met elkaar over de toekomst van de kerk te spreken. De resultaten van die gesprekken zijn via de bisdommen en de bisschoppenconferenties naar Rome gestuurd. In het voorjaar van 2022 hebben ook in parochies in het bisdom Roermond dergelijke gesprekken plaatsgevonden. Een aantal parochiefederaties is hier zeer serieus mee aan de slag gegaan, andere hebben er nauwelijks aandacht aan besteed. Ongeveer een kwart van de parochiefederaties in Limburg heeft een verslag van deze synodale gesprekken ingestuurd. Het volledige diocesane verslag is via de website van het bisdom te downloaden www.bisdome-roermond.nl/synode

Sollicitatieronde voor DPR

In het najaar van 2022 is een sollicitatieprocedure opengesteld voor kandidaten voor een nieuwe Diocesane Pastorale Raad voor het bisdom Roermond. Anders dan voorheen werd er deze keer voor gekozen om geen afgevaardigden van dekenaten of maatschappelijke organisaties te benoemen, maar belangstellenden de gelegenheid te geven zelf te solliciteren.

De afwikkeling van de sollicitatie en uiteindelijke benoeming van de leden heeft in 2023 plaatsgevonden.

Concentratie bisdom op één locatie

Na uitvoerig overleg met diverse adviseurs heeft de bisschop in augustus 2022 het principebesluit genomen dat alle kantoren van het bisdom en de woning van de bisschop in de toekomst op één centrale plek in Roermond geconcentreerd zullen worden. Als locatie is daarvoor het voormalige grootseminarie aan de Swalmerstraat gekozen. Dit betekent dat het bisschopshuis aan de Paredisstraat op termijn herbestemd of afgestoten zal worden. De plannen moeten nog nader uitgewerkt worden.

II. Parochies

Herstructurering parochies

1 januari 2022 was de datum waarop alle parochies in het bisdom onderdeel van een federatie moesten zijn. Grotendeels is dit ook gelukt. Van voorheen 360 zelfstandige parochies is het bisdom Roermond teruggegaan naar ongeveer 50 parochiefederaties of fusieparochies. Om uiteenlopende redenen is het een aantal parochies niet gelukt om per 1 januari een federatie te vormen. Op de meeste plekken zijn die in de maanden erna wel tot stand gekomen. Een relatief nieuw fenomeen in het bisdom Roermond is dat steeds meer parochiefederaties voor een officiële fusie kiezen. Het bisdom ondersteunt dit van harte. Uiteindelijk is het de bedoeling dat alle parochiefederaties naar een fusie toegroeien.

De Commissie Herstructurering van het bisdom heeft onder leiding van vicaris-generaal Harry Quaadvlieg in de loop van 2022 met alle dekens gesproken over het verloop van de federatie- en fusievorming in hun dekenaat. Tijdens die gesprekken bleek dat nagenoeg alle kerkbesturen doordrongen zijn van de noodzaak tot samenwerking en herstructurering, maar dat vitalisering van het kerkelijk leven veel moeizamer van de grond komt.

Fusie parochies

In 2022 is er één officiële fusieparochie opgericht (Blerick) en zijn voor diverse toekomstige fusies de voorbereidingen getroffen.

Zes kerken gesloten

In de loop van 2022 zijn in zes kerken in het bisdom aan de eredienst onttrokken. Het betrof de kerken:

- Antonius Abt in Ven-Zelderheide (dekenaat Venray)
- H. Jozef in Maastricht-Belfort (dekenaat Maastricht)
- Pastoor van Ars in Geleen (dekenaat Sittard)
- Onbevlekt Hart van Maria in Boekend (dekenaat Venlo)
- H. Canisius in Puth (dekenaat Schinnen)
- H. Bernadette in Landgraaf (dekenaat Kerkrade)

Hulpmappen

Om kerkbesturen te helpen met het proces van herstructurering zijn in 2022 de eerste zogeheten 'hulpmappen' gepubliceerd. Dit zijn korte teksten/factheets met instructies en stappenplannen over relevante onderwerpen als 'Parochiefederatie opzetten', 'Fusie parochies', 'Administratieve en praktische uitvoering fusie parochies' of 'Onttrekking kerkgebouw aan de eredienst'. Het is de bedoeling dat het aantal hulp- of werkmappen de komende jaren verder wordt uitgebreid. De teksten zijn door kerkbesturen te downloaden van de intranetpagina van het bisdom.

Bestuurdersconferenties

Een ander nieuw initiatief om kerkbesturen te helpen bij het besturen van parochies zijn de in het voorjaar van 2022 geïntroduceerde 'bestuurdersconferenties'.

Dit zijn informatieavonden voor leden van kerkbesturen en eventueel andere parochievrijwilligers over actuele onderwerpen in parochies. De eerste bijeenkomst in juni was specifiek gericht op nieuwbenoemde leden van kerkbesturen. Zij hebben een inleiding gekregen in de belangrijkste taken en bevoegdheden van parochiebesturen en het bisdom.

Tijdens de tweede bestuurdersconferentie in oktober stond beheer en behoud van religieuze kunst in parochies centraal. Beide avonden werden goed bezocht. De voor december geplande derde conferentie zou over de Actie Kerkbalans en geldwerving in parochies gaan, maar deze is vanwege te weinig deelnemers niet doorgegaan.

Visitatie parochies

Vicaris-generaal Quaedvlieg is in de loop van 2022 ook begonnen met een visitatieronde langs alle parochiefederaties. Tijdens die ontmoetingen wordt niet alleen over de herstructurering gesproken, maar vooral ook over de vitalisering.

Missionaire parochie

In maart 2022 werd heeft in het bisdom Breda een landelijke conferentie plaatsgevonden rond het thema 'Missionaire Parochie'. Hoofdspreker hier was de bekende Canadese priester James Mallon, auteur van het boek 'Als God renoveert'. Vanuit het bisdom Roermond is door een delegatie van enkele tientallen priesters en parochievrijwilligers hieraan deelgenomen. In de maanden na de bijeenkomst is een aantal priesters 'en petit comité' bij elkaar blijven komen om te bespreken hoe de ideeën achter de 'missionaire parochie' ook in het bisdom Roermond ingevoerd zouden kunnen worden. Ook hebben er naar aanleiding van deze conferentie onder

leiding van vicaris-generaal Quaedvlieg in abdijs Lilbosch enkele brainstormsessies plaatsgevonden om de vitalisering van parochies in het bisdom Roermond opnieuw op gang te brengen. Hieraan hebben naast priesters ook leken uit diverse parochies en bewegingen deelgenomen.

Brief over wekelijkse eucharistievieringen

Eind augustus werd een brief gepubliceerd, waarin het bisdom parochiefederaties toestemming gaf om wanneer het echt niet anders mogelijk is ervoor te kiezen om in sommige kerken binnen hun federatie niet meer elk weekeinde een eucharistieviering aan te bieden. Tot dan toe was de regel dat er in elke parochiekerk elk weekeinde minstens één zondagsviering moest worden gehouden. Maar door het teruglopend aantal priesters was het in sommige dekenaten al langer niet meer mogelijk om hieraan te voldoen. Daarnaast nemen in sommige plaatsen zo weinig mensen aan de eucharistieviering deel dat het veel motiverender is om gelovigen uit verschillende parochies bij elkaar te brengen in één gezamenlijke eucharistieviering.

III. Pastoraal

Eerste maagdenwijding

Op 28 mei hebben voor het eerst in de recente geschiedenis van het bisdom Roermond twee vrouwen de maagdenwijding ontvangen. Dit gebeurde tijdens een pontificale viering in de Sint-Christoffelkathedraal onder leiding van hulpbisschop Mgr. Everard de Jong.

Herdenking martelaren van Roermond

Op 23 juli was het op de dag af 450 jaar geleden dat in het voormalige kartuizerklooster in Roermond (nu kantoor van het bisdom) dertien geestelijken op brute wijze werden vermoord door de troepen van Willem van Oranje. Het betrof twaalf kartuizer monniken en de secretaris van de toenmalige bisschop. Waar in het land vooral aandacht was voor 1572 als 'ontstaan' van Nederland, lag in de Roermond de nadruk op de moord op deze zogeheten 'Martelaren van Roermond'. In de Caroluskapel vond van 1 mei tot 1 november een expositie hierover plaats. Op 23 juli heeft in de kapel een herdenkingsdienst plaatsgevonden met Mgr. Jan Hendriks van Haarlem-Amsterdam als hoofdcelebrant. Bij die gelegenheid zijn de relieken van de 'martelaren' vereerd en is het beeld 'de kartuizer' van Jean Notten aan het bisdom aangeboden.

575 Jaar heiligdomsvaart Susteren

Wat grote religieuze evenementen in het bisdom Roermond betreft, heeft in september in Susteren de Heiligdomsvaart plaatsgevonden. Deze zou eigenlijk al in 2021 plaatsvinden, maar werd vanwege de coronapandemie een jaar uitgesteld. Hierdoor

kon wel in het goede jaar het 575-jarig bestaan van de Susterense Heiligdomsvaart worden gevierd.

800 Jaar Brandwonder Meerssen

In Meerssen werd de 800e verjaardag van het brandwonder met diverse activiteiten herdacht. In het kader daarvan heeft de broederschap van het H. Sacrament in het bisschopshuis in Roermond het eerste exemplaar van een nieuw boek over het brandwonder aan de bisschop aangeboden.

WJD-kruis in Limburg

Ter voorbereiding op de Wereldjongerendagen van 2023 in Lissabon kwam in oktober het WJD-kruis enkele dagen naar het bisdom Roermond. Het kruis werd onder meer ontvangen in Blerick, Roermond en Maastricht. Tientallen jongeren werkten hieraan mee en droegen het kruis in processie rond.

Verbonden instellingen

Verspreid door het bisdom hebben in 2022 diverse pastorale projecten plaatsgevonden die niet rechtstreeks onder de verantwoordelijkheid van het bisdom vallen, maar wel nauw met het bisdom verbonden zijn. Te denken valt daarbij aan de zomerkampen voor jongeren, de activiteiten van de stichting Gezinspastoraal, het studentenpastoraat in Maastricht, de stichting Mgr. Schrijnen-Huis, de bedevaarten van het Huis voor de Pelgrim en het werk van de Stichting Kruisen en Kapellen in Limburg.

IV. Diaconie

Opvang Oekraïense vluchtelingen

In februari 2022 is in Oekraïne een oorlog uitgebroken, die geleid heeft tot een nieuwe stroom vluchtelingen. Op verzoek van de overheid zijn de parochies in het bisdom Roermond benaderd met de vraag of zij over ruimtes beschikken, waarin vluchtelingen opgevangen kunnen worden. In tegenstelling tot het heersende beeld blijken leegstaande kerkgebouwen hiervoor minder geschikt, omdat er nauwelijks sanitaire voorzieningen zijn en compartimentering van een kerkzaal gecompliceerder is dan het op het eerste gezicht lijkt. Wel hebben enkele parochies leegstaande pastorieën en andere woonhuizen aan Oekraïense gezinnen beschikbaar kunnen stellen.

In het kader van hulp aan vluchtelingen (met name uit Oekraïne) zijn er gedurende het hele jaar vanuit parochies, kloosters en individuele parochianen tal van initiatieven ontplooid op het gebied van tijdelijke huisvesting, taallessen, kledingacties, culturele uitwisseling, kerkelijke vieringen (deels ook in de Oekraïense taal en volgens de orthodoxe ritus).

Jongeren The Breakfast Club

Op de vrijdag na Hemelvaart (27 mei) heeft in het bisschopshuis een ontmoeting plaatsgevonden tussen de bisschop en enkele jongeren van 'The Breakfast Club' in Sittard. Het contact was tot stand gekomen via de Stichting Tijdig. Het werd een bijzondere ontmoeting, waarbij de jongeren vertelden welke impact de coronatijd op hun leven heeft gehad.

Contacten agrarische wereld

De stikstofcrisis heeft een groot deel van 2022 het maatschappelijke debat beheerst. Vanuit de zorg voor de schepping is er in kerkelijke kringen veel aandacht geweest voor ecologische vraagstukken, onder meer tijdens de 'periode voor de schepping' in september.

Tegelijkertijd is de pastorale zorg voor agrarische ondernemers en hun gezinnen niet uit het oog verloren. Aalmoezenier van sociale werken Harry Notermans heeft in de loop van het jaar een aantal agrarische bedrijven bezocht en (nieuwe) contacten met de Limburgse Land- en Tuinbouwbond LLTB aangeknoopt. De bisschop heeft op zondag 29 september in Nederweert deelgenomen aan het 125-jarig jubileum van de LLTB.

Bij gelegenheid van Kerstmis heeft de bisschop een brief aan alle boeren in Limburg geschreven om hen in de moeilijke tijd rond de stikstofproblematiek een hart onder de riem te steken.

Netwerk opbouwen

Aalmoezenier Notermans heeft zich ingespannen om zijn netwerk binnen het sociaal-maatschappelijke middenveld verder uit te breiden. Zo zijn er onder meer contacten gelegd met de afdeling Limburg/West-Brabant van het Leger des Heils over initiatieven rond eenzaamheid en presentie en met de landelijke Laudato Si'-alliantie NL. Ook overlegt hij regelmatig met de Stichting Tijdig, die met financiële steun van het bisdom opgericht is als alternatief voor de opgeheven Dienst Kerk en Samenleving. De aalmoezenier vertegenwoordigt ook het bisdom in het Officium Caritatis van de kerkprovincie.

Aalmoezenier Alexander de Graaf Woutering heeft namens het bisdom in 2022 de contacten onderhouden met de Limburgse Werkgeversvereniging en diverse andere organisaties in het maatschappelijk middenveld.

V. Diensten en afdelingen

- **Bestuurssecretariaat**

Op het bestuurssecretariaat of 'curie' komen veel lijnen samen. De kanselier en de secretarissen verzorgen de correspondentie van de bisschop en de vicarissen-generaal en voeren het secretariaat van de bisdomstaf en belangrijke adviesraden als de dekensvergadering, de priesterraad en de benoemingencommissie.

In 2022 ontvingen 60 priesters een nieuwe of aanvullende benoeming en gingen, kregen 19 priesters ontslag uit een functie en gingen er vijf priesters met emeritaat. Verder ontvingen negen diakens een nieuwe of aanvullende benoeming, kreeg een diaken op eigen verzoek ontslag uit een functie en gingen er twee diakens met emeritaat. Een catechiste kreeg ontslag uit een functie en er werd een pastoraal werkster in een nieuwe functie benoemd. Gedurende het jaar werden er 59 nieuwe leden van kerkbesturen benoemd.

Aandacht voor pastorale medewerkers

De priesters die in 2022 een wijdingsjubileum te vieren hadden, zijn in het bisschopshuis ontvangen. Tijdens een gezamenlijke eucharistieviering en aansluitend een gezellig samenzijn is bij hun jubileum stilgestaan.

Vicariss-generaal Quaedvlieg heeft in 2022 met alle permanent-diakens in het bisdom een gesprek gevoerd.

Aan het begin van de Veertigdagentijd hebben in het grootseminarie Rolduc priesterstudiedagen voor alle priesters van het bisdom plaatsgevonden. Dit initiatief vervangt de 'bisdomretraite' die voorheen in deze periode plaatsvond.

Pauselijke onderscheidingen

Aan negen personen in het bisdom Roermond werd in de loop van 2022 een pauselijke onderscheiding uitgereikt: éénmaal Ridder in de Orde van de H. Gregorius, zevenmaal Pro Ecclesia et Pontifice en eenmaal Bene Merenti. Voor twee personen werden in 2022 onderscheidingen aangevraagd die in 2023 zijn toegekend en uitgereikt.

- **Bezoek parochies door hulpbisschop**

Hulpbisschop Mgr. Dr. Everard de Jong heeft in de loop van het jaar bij tal van jubilea en andere feestelijkheden van parochies acte de presence gegeven. Ook heeft hij het bisdom bij diverse andere evenementen in Limburg vertegenwoordigd.

- **Zorg voor oudere en zieke priesters en diakens**

De vicaris voor oudere en zieke priesters had in naam van de bisschop 353 contacten en heeft 184 huisbezoeken bij priesters en diakens afgelegd om naar hun welbevinden te informeren. In de loop van het jaar overleden er 16 priesters en één diaken.

- **Onderwijsbureau**

Sinds de reorganisatie van 2019 bestaat het onderwijsbureau van het bisdom Roermond uit één parttime bisschoppelijk gedelegeerde voor het katholiek onderwijs. Hij heeft in 2022 contacten met diverse schoolbesturen

onderhouden en het bisdom vertegenwoordigd in het landelijk officium educationis. De bisschoppelijk gedelegeerde heeft zich in 2022 tevens beziggehouden met de voorbereidingen voor de Wereldjongerendagen 2023 in Lissabon. *(Zie ook pagina 7)*

- **Officialaat**

De kerkelijke rechtbank (officialaat) van het bisdom Roermond houdt zich bezig met kwesties die het kerkelijk recht betreffen. Het gaat hoofdzakelijk om procedures met betrekking tot nietigverklaring van kerkelijke huwelijken. In 2022 zijn er negen huwelijkszaken behandeld en zeven nieuwe aanvragen binnengekomen.

Rechtscommissie

Binnen het officialaat fungeert ook een juridische commissie die de bisschop adviseert over kerkrechtelijke aspecten van zijn beleid. De commissie bestaat uit de officiaal, de kanselier en het hoofd van de afdeling juridische zaken van het bisdom.

- **Dienst Economie & Bouwzaken**

De Dienst Economie en Bouwzaken heeft een belangrijke rol in de dienstverlening van het bisdom aan parochies. De verdergaande herstructurering van parochies heeft veel gevolgen voor het werk van de Dienst. De vraagstukken op financieel-economisch, administratief, juridisch en bouwkundig gebied zijn complexer geworden, waardoor dossiers niet meer voor één afdeling behandeld kunnen worden, maar er steeds meer een beroep op de expertise van meerdere mensen moet worden gedaan.

Zo brengt bijvoorbeeld het samenvoegen van parochies en het sluiten van een of meer kerken in een samenwerkingsverband juridische, financiële en bouwkundige vragen met zich mee. Hetzelfde geldt voor het beoordelen van onderhoudsplannen en het aanvragen van overheidssubsidies hiervoor. De Dienst speelt ook een belangrijke rol bij het afgeven van Bisschoppelijke Goedkeuringen.

Financieel Economische Zaken

Het aantal te controleren jaarrekeningen neemt af, doordat steeds meer parochies per federatie of fusieparochie één jaarrekening indienen. Gezien de afgenomen personele bezetting bij de afdeling Financieel Economische Zaken is dat een goede ontwikkeling, die zich de komende jaren hopelijk voortzet. De afdeling FEZ is in 2022 samen met de afdeling Juridische Zaken nauw betrokken geweest bij het beoordelen van huur- en pachtovereenkomsten en arbeidscontracten.

Juridische Zaken

De afdeling Juridische Zaken heeft in 2022 afscheid genomen Johnn Rutten als afdelingshoofd en als juridisch adviseur van het bisdom en de parochies. Na een dienstverband van 36 jaar is hij met vervroegd pensioen gegaan.

De afdeling heeft in 2022 parochies geadviseerd over tal van juridische vraagstukken, kerkhofreglementen en andere contracten en overeenkomsten. Ook is de afdeling nauw betrokken geweest bij de afhandeling van diverse dossiers met betrekking tot grensoverschrijdend gedrag.

Archief

De afdeling archief is in 2022 uitgebreid met een tijdelijke parttime kracht, die de bisdomarchivaris ondersteunt bij het ordenen van het statisch archief. Er wordt nog gezocht naar een goed automatiseringsprogramma voor het archief. Ook is in 2022 gezocht naar nieuwe wegen om parochiearchieven veilig te stellen.

Bouwzaken

De afdeling Bouwzaken, Kunst en Cultuur is in 2022 onder meer nauw betrokken geweest bij de restauratie van de Sint-Brigidakerk in Noorbeek, die na een brand in 2021 zwaar beschadigd was geraakt. Op 16 oktober is de kerk weer officieel in gebruik genomen. In overleg met diverse architecten is onderzoek gedaan naar de gevolgen van concentratie van de bisdomorganisatie op één locatie in Roermond. Samen met collega's van andere afdelingen is de bouwadviseur betrokken bij de herbestemming van diverse kerkgebouwen in Limburg.

Religieuze kunst

In 2022 is verder gewerkt aan de afronding van het in 2017 gestarte project 'Inventarisatie Roerend Religieus Erfgoed'. De voorgaande jaren zijn door twee projectteams duizenden kunstvoorwerpen in Limburgse kerken geïnventariseerd, gedocumenteerd en gefotografeerd. De gegevens zijn ingevoerd in de database van Museum Catharijneconvent in Utrecht. In overleg met de provincie Limburg is een freelance historicus ingehuurd om per kerk de verhalen van enkele kunstvoorwerpen beschrijven.

Actie Kerkbalans

De parochies zijn voor hun inkomsten voor een belangrijk deel afhankelijk van de vrijwillige bijdrage van parochianen. De Actie Kerkbalans is daarom een belangrijke mogelijkheid voor parochies om aan geldwerving te doen. Het bisdom participeert in de interdiocesane commissie geldwerving en roept parochies voortdurend op werk te maken van de Actie Kerkbalans. Hoewel alle parochies wel op een of andere wijze aandacht aan Kerkbalans besteden, is de ervaring van het bisdom ook dat dit intensiever zou kunnen. In de decemberuitgave van Clavis is een lijst gepubliceerd met tien tips voor parochies over de intensivering van hun Kerkbalanscampagne.

Energiebesparingstips

Onder meer als gevolg van de oorlog tussen Rusland en Oekraïne zijn in de winter van 2022/2023 de energieprijzen fors gestegen. Onder titel 'Hoe komt de kerk de winter door' is in Clavis van oktober 2022 een artikel verschenen met tips voor parochies om energie te besparen of de kosten naar beneden te brengen.

- **Dienst Liturgie & Kerkmuziek**

De Dienst Liturgie en Kerkmuziek zet zich met name via de Gregoriusvereniging in om parochies te ondersteunen bij het vormgeven van hun liturgische vieringen. Zo zijn er in de loop van het jaar diverse cursussen aangeboden. Met name de cursus 'Liturgische Vorming' mocht zich in grote een belangstelling verheugen. Net als de cursus voor buitengewoon bedienaren van de H. Communie. Daarnaast is vicaris Ed Smeets voor liturgie betrokken geweest bij de grote

diocesane liturgievieringen zoals de wijding van priesters en diakens.

Tarcisiusmedaille

Op verzoek van parochies is in 2022 door de Gregoriusvereniging een nieuwe onderscheiding voor misdienaars en acolieten geïntroduceerd: de Tarcisiusmedaille. De eerste onderscheidingen zijn door vicaris-generaal Quaedvlieg uitgereikt tijdens een succesvolle Misdienaars- en Acolietendag die op Palmzondag in de kathedraal in Roermond werd gehouden. Vanuit parochies is er veel vraag naar de nieuwe onderscheiding.

Kostersbijeenkoms

Na enkele keren verschoven te zijn vanwege de coronapandemie vond op 29 maart een succesvolle kostersbijeenkoms plaats. Tientallen kosters uit het hele bisdom waren die middag naar Roermond gekomen voor een ontmoeting. Ze werden door vicaris Smeets onder andere bijgepraat over de uitvaartliturgie.

Lezingencyclus

Als onderdeel van de lezingencyclus Academie Rolduc hebben de Dienst Liturgie en Kerkmuziek en de Gregoriusvereniging vanaf het najaar van 2022 in Venray een reeks lezingen georganiseerd onder de titel 'Geleefde spiritualiteit'. Religieuzen van diverse grote ordes en congregaties hebben inleidingen verzorgd over de spiritualiteit van hun orde. Deze avonden werden telkens door enkele tientallen belangstellenden bezocht.

Bezinning op het Woord

Sinds jaar en dag is de Dienst Liturgie en Kerkmuziek verantwoordelijk voor de uitgave Bezinning op het Woord met teksten voor de dagelijkse liturgie. Het aantal abonnees is mede als gevolg van de samenwerking tussen parochies en sluiting van kerken teruggelopen en bedroeg in 2022 ongeveer 1.800 exemplaren (voorheen ruim 2.500).

Van alle activiteiten van de Dienst Liturgie en Kerkmuziek en de Gregoriusvereniging wordt uitgebreid verslag gedaan via het magazine 'Koorgeleide' en de website www.sgv-roermond.nl

Zie voor een volledig overzicht van de activiteiten van de Dienst Liturgie en Kerkmuziek het eigen jaarverslag van de Dienst/Gregoriusvereniging.

- **Dienst Missie & Missionaire Vorming**

Het bisdom kent een Dienst Missie en Missionaire Vorming. Hieronder vallen naast het Missiebureau (eigen rechtspersoon met eigen bestuur) ook de Diocesane Missieraad en de projectencommissie. De vicaris voor Missiezaken is tevens diocesaan directeur Missio in het bisdom Roermond.

Missionaire hulp

De medewerkers van de Dienst Missie en Missionaire Vorming/Missiebureau coördineren de missionaire hulp die vanuit het bisdom Roermond wordt gegeven. Deze hulp is verdelen in: projecten, een financieel kinderadoptieprogramma, priesterstudentsponsoring, Noodhulp en het verstrekken van leningen via het Mgr. Feronfonds. Om dit te kunnen doen houdt de Dienst/Missiebureau eigen

fondsenwervingsacties, waaronder de jaarlijkse Advents- en Vastenactie, donatie-acties via de reguliere nieuwsbrief en collecties ten behoeve van noodhulp.

Educatie en vorming

Op het gebied van educatie en vorming brengt de Missiebureau via publicaties het werk van missionarissen, ontwikkelingswerkers en vrijwilligers onder de aandacht van een breed publiek. Daarnaast worden er studie- en vormingsdagen georganiseerd. Zo heeft er in september in de zaal 't Paradies' in Roermond een discussieavond plaats gevonden over de toekomst van het missionair werk in parochies. Deze was goed bezocht. Ook heeft het Missiebureau gedurende het hele jaar contacten onderhouden dekenale en parochiële missionaire groepen.

Van alle activiteiten van de Dienst Missie & Missionaire Vorming/Missiebureau wordt uitgebreid verslag gedaan via de nieuwsbrief Mission en de website www.missiebureau.nl

Zie voor een volledig overzicht van de Dienst Missie en Missionaire vorming het eigen jaarverslag van de Dienst/Missiebureau.

• Opleidingen

De theologische opleidingen van het bisdom bestaan uit de priesteropleiding Grootseminarie Rolduc, het Theologisch Instituut Rolduc in Kerkrade en het internationaal Diocesaan Missionair Seminarie Redemptoris Mater in Cadier en Keer. Vanuit de opleidingen in Rolduc wordt ook de lezingenreeks Academie Rolduc aangeboden. In het voorjaar van 2022 zijn er vijf nieuwe priesters gewijd. Vier wijdingen hebben in de thuisbisdommen van de neomisten in India/Sri Lanka plaatsgevonden.

De wijding van een neomist van het Neocatechumenaat heeft in de kathedraal in Roermond plaatsgevonden. Bijzonder was dat Mgr. Smeets, ondanks zijn ziekte, in de gelegenheid was om zelf de wijdingsplechtigheid te leiden.

In het najaar van 2022 zijn er in de kathedraal in Roermond door de bisschop drie nieuwe transeunt diakens gewijd. Vijf andere transeunt diakens werden eerder in het jaar in hun thuisbisdommen gewijd. Bij aanvang van het studiejaar 2022/2023 telde het grootseminarie Rolduc 19 studenten en het seminarie Redemptoris Mater 10 studenten.

Roeping en levensoriëntatie

Rector Lambert Hendriks participeert namens het bisdom Roermond in het Interdiocesaan Roepingenoverleg (IRO), dat elk jaar de campagne voor Roepingenzondag organiseert. Ook probeert de rector op andere wijzen het roepingenwerk in het bisdom te stimuleren.

Academie Rolduc

Na de coronaperiode kon in september 2022 ook de lezingencyclus Academie Rolduc weer worden hervat. Voor het hele seizoen stonden er 11 lezingen gepland, waarvan er vier in 2022 hebben plaatsgevonden.

- De synodale weg (Mgr. Everard de Jong) 2x
- Pater Karel Houben (pater Martin de Korte)
- Via pulchritudinis (Detlef Rohlin)

De lezingen werden op vier locaties gehouden in Rolduc, in Maastricht en in Venray/Sevenum. De lezing van Mgr. De Jong werd zowel in Rolduc als in Maastricht aangeboden. De lezingen zijn telkens door enkele tientallen belangstellenden bezocht.

Voortgezette vorming

In het kader van de voortgezette vorming voor priesters die de afgelopen vijf jaar zijn gewijd, waren er in 2022 zes studiebijeenkomsten gepland, waarvan er (mede door de coronapandemie) vier hebben plaatsgevonden. Aan bod kwamen onderwerpen als: het belang van en omgang met roerend religieus erfgoed, het synodaal proces, het ad liminabezoek en een uitstapje naar de Jezuietengrot in Maastricht. Daarnaast waren er voor de jonggewijde priesters vier stille dagen.

• Dienst Pers & Communicatie

De Dienst Pers en Communicatie is verantwoordelijk voor het communicatiebeleid van het bisdom, verzorgt de persvoorlichting/woordvoering en draagt zorg voor de diverse communicatiemiddelen van het bisdom. Dit zijn onder meer: de website, het intranet, de interne portal, de wekelijkse nieuwsbrief (45 keer), het maandelijks online magazine Clavis (11 keer), het bisdomblad De Sleutel (4 keer), Parochiebladenservice (6 keer) en het Priesterraadbericht (4 keer).

Online

In 2022 werd de website van het bisdom Roermond (www.bisdom-roermond.nl) door 54.126 mensen bezocht. Zij beken samen 276.635 pagina's. De statistieken laten zien dat de website het meest bezocht wordt op vrijdag en zaterdag, hetgeen verklaarbaar is uit het verschijnen van de nieuwsbrief elke vrijdag. De best bekeken dag was overigens zondag 3 juli, toen op één dag meer dan duizend mensen de website bezochten. Het betrof een bericht over de benoeming van diverse nieuwe kapelaans. De best bekeken rubrieken zijn: laatste nieuws, gevolgd door kathedraal, adressen en de kalender.

Social Media

Het bisdom is op social media actief op facebook, twitter, instagram en in mindere mate op LinkedIn. Op Facebook heeft het bisdom 2.900 volger, op Twitter (X) 1.493 en op Instagram 983. (Cijfers van augustus 2023). Het bereik van de berichten is vele male groter. In 2022 bereikte de facebookpagina van het bisdom 119.813 personen. Dat is een stijging van 32 procent ten opzichte van het jaar ervoor. 'Topscoorder' was een bericht op Facebook over de gezondheid van de bisschop op 14 juli 2022. Dat werd door 22.414 mensen bekeken en kreeg 868 reacties. Daarmee mag gerust gesteld worden dat Facebook een van de belangrijkste communicatiemiddelen van het bisdom is.

Perscontacten

In 2022 heeft de woordvoerder ongeveer 150 keer contact met journalisten/mediavertegenwoordigers gehad. De belangrijkste onderwerpen betroffen de gezondheid van de bisschop, het Ad Liminabezoek, de maagdenwijding, de brief van het bisdom over de wekelijkse eucharistieviering en kwesties rond een in opspraak geraakte pastoor. In de loop van het jaar hebben er diverse interviews met de bisschop en de hulpbisschop plaatsgevonden.

TV-missen en Geloofsgesprek

In 2022 werd zeven keer de eucharistieviering vanuit Limburg door KRO-NCRV op tv uitgezonden. Vijf keer kwam de mis vanuit de Sint-Jozefkerk in Landgraaf-Waubach, één keer vanuit de Petrus' Bandenkerk in Venray (carnavalsmis op 27 februari) en één keer vanuit Susteren (openluchtmiss bij gelegenheid van de Heiligdomsvaart 28 augustus).

Voorafgaand aan elke tv-mis werd ook iemand uit het bisdom Roermond geïnterviewd in het programma Geloofsgesprek. De keuze voor de gast werd steeds in goed overleg tussen de perschef en de redacteur van het programma gemaakt. Geïnterviewd werden:

- Twee jongeren uit Waubach (16 januari),
- Vicaris Ed Smeets over kerk en carnaval (28 februari),
- Vicaris-generaal Harry Quaadvlieg over de missionaire kerk (20 maart),
- Neomist Miguel Estrada Alfaro over zijn priesterwijding (10 juli),
- Vrijwilligers Koen van Straaten en Lei Spetgens over de Heiligdomsvaart Susteren (28 augustus),
- Gert-Jan Tullemans van de broederschap Weert (11 september),

- Vicaris Vincent Goulmy bij gelegenheid van Wereldmissiedag (23 oktober)
- Bisschop Smeets vanuit Rome vanwege het Ad Liminabezoek (20 november).

Parochiebladenservice

In 2022 heeft de Persdienst ook zes keer de Parochiebladenservice uitgegeven. Dit zijn kant en klare berichten voor parochiebladen/parochiewebsites, die alle parochies in Limburg elke twee maanden ontvangen.

VI. Belangrijkste bestuursorganen bisdom Roermond

Bisdomstaf

De bisdomstaf bestond in 2022 uit:

Mgr. drs. H. Smeets
bisschop

HEH. mgr. R.H.M. (René) Maessen (*voorzitter*)
interim-bestuurder bisdom (i.v.m. ziekte
bisschop)

ZHE. mgr. dr. E.J. (Everard) de Jong
hulpbisschop en vicaris-generaal

HEH. Lic. H.M.H. (Harry) Quaedvlieg
vicaris-generaal

HEH. mgr. W.W.H.G van Rens
vicaris voor emeriti en zieke priesters en diakens

HEH. V.H.T. (Vincent) Goulmy
vicaris voor missiezaken

HEH. drs. E. (Ed) Smeets
vicaris voor liturgie en kerkmuziek

HEH. dr. L.J.M. (Lambert) Hendriks
rector Grootseminarie Rolduc

drs. ing. F.L.G. (Frank) Hamers
algemeen econoom

mr. Lic. G.H. Gerrit Smulders
kanselier/ambtelijk secretaris

M.A.E.A. (Matheu) Bemelmans
woordvoerder/communicatieadviseur

Kapittel

Het Kathedraal Kapittel is het belangrijkste adviesorgaan van de bisschop. Het kapittel bestond in 2022 uit de volgende kanunniken:

HEH. mgr. dr. Jan Vries (proost)

ZHE. mgr. dr. Everard de Jongl

HEH. Theo van Galen

HEH. mgr. ing. Rob Merkx

HEH. John Dautzenberg

HEH. dr. Lambert Hendriks

HEH Peter van der Horst

HEH Lic. Harry Quaedvlieg

HEH mgr. René Maessen

HEH. Lic. Alexander de Graaf Woutering

REA

De Raad voor Economische Aangelegenheden adviseert de algemeen-econoom en de bisschop over tal van financieel-economische kwesties. De REA bestond in 2022 uit

Dhr. F. Hamers, *voorzitter*

mw. B. van Avesaath, *secretaris*

mr.drs. K.H.M. Donners RA

mr. A.C.J. Huenges Wajer

mw. M.C.L. van Kimmenade-van Meijl AA

ir. J.W.G.M. Loonen

drs. M.H.P. Starren

mr. J.P. Rutten, *juridisch adviseur*

Priesterraad

De priesterraad bestond in 2022 uit de vicarissen-generaal van het bisdom en de volgende overige leden:

M. Alexander, Slenaken
A Antony Thomas Kalarickal, Tegelen
H.J.C. Blom, Bergen
drs. H.T.M. Erinkveld c.ss.r., Wittem
S. Eriyangalath Augustine, Landgraaf
Mgr. drs. A.G.M. Franssen, Cadier en Keer
Drs. lic. M.F.P.J. Heemels, Eygelshoven
Dr. B.K. Hegge, Kerkrade
G.H.J. Honings, Schinnen
P.H.A. van der Horst, Helden
J.M.P.P. Jeukens o.f.m., Maastricht
M.H.B. Kenis, Beek
Drs. I.J.J. Krewinkel, Weert
P. Lipsch, Neer
C.I. Martinez Celis, Roermond
M.A.J. Otto, Limbricht
W.A. Varela Gaviria, Horst
R.J. Verheggen, Eijsden

Dekensvergadering

De dekensvergadering bestond in 2022 uit de leden van de bisdomstaf en de dekens:

ic. R.A. de Graaf Woutering, Roermond
P.L.M. Bronneberg, Gulpen
H.J. Bouman MSc, Heerlen
W. Varela Gaviria, Horst
S.W.M. Nevelstein, Kerkrade
J.J.H. Dautzenberg, Maastricht
G.H.J. Honings, Schinnen
Mgr. ing. R.N. Merkx, Sittard
drs. G.A.M.L. Lauvenberg, Susteren
W.J.M. Miltenburg f.s.o., Thorn
Mgr. J.H.W. Spee, Venlo
drs. E. Smeets, Venray
H.C.M. Franken, Weert

VII. Kerncijfers bisdom Roermond

Per 1 januari 2022

Algemene gegevens

Inwoners: 1.118.302
Rooms-katholieken: 623.000
Parochies: 287
Migrantenparochie: 1
Kerkgebouwen: 297

Totaal aantal pastorale krachten:

Seculiere priesters: 128
Reguliere priesters: 26
Permanente diakens: (bezoldigd): 4
Permanente diakens (onbezoldigd): 31
Door bisschop benoemde pastoraal
werk(st)ers: 13
Catechisten: 38
Vrijwilligers: 21.300

Pastorale krachten in parochies

Seculiere priesters: 104
Reguliere priesters: 22
Permanente diakens: (bezoldigd): 1
Permanente diakens (onbezoldigd): 30
Pastoraal werk(st)ers: 6
Catechisten: 34

Geregistreerde kerkelijke participatie

Kerkgangers per weekend: 19.500
Totaal vieringen/diensten per weekend: 380
(waarvan 98% eucharistievieringen)
Doopsels aan 0- t/m 6-jarigen: 1.610
Doopsels aan 7- t/m 17-jarigen: 60
Doopsels aan volwassenen (18 jaar en ouder):
30
Toetreding zonder doopsels: 15
Eerste communies: 2.240
Vormsels: 1.740
Kerkelijk ingezegende huwelijken: 100
Kerkelijke uitvaarten: 3.770
waarna:
- begrafenis: 1.950
- crematie: 1.820

*(Bron: KASKI - deze cijfers kunnen op
onderdelen afwijken van andere publicaties)*

VIII. Financiële paragraaf

1. Balans

x € 1.000

ACTIVA	31-12-2022	31-12-2021
Materiële vaste activa	€ 1.661	€ 1.397
Financiële vaste activa	€ 9.642	€ 10.132
Vlottende Activa	€ 4.943	€ 5.083
Totaal der Activa	€ 16.246	€ 16.612

PASSIVA		
Eigen vermogen	€ 680	€ 645
Bestemde reserves	€ 2.820	€ 2.827
Bestemmingsfondsen	€ 9.206	€ 9.657
Voorzieningen	€ 1.322	€ 1.095
Langlopende schulden	€ 111	€ 146
Kortlopende verplichtingen	€ 2.107	€ 2.242
Totaal der Passiva	€ 16.246	€ 16.612

2. Staat van baten en lasten

x € 1.000

	2022	2021
BATEN	Realisatie	Realisatie
Ontvangen bijdragen	€ 2.380	€ 2.507
Resultaat beleggingen	€ -117	€ 433
Overige baten	€ 272	€ 566
Totaal der baten	€ 2.535	€ 3.506

LASTEN		
Totale lasten diocesane diensten	€ 1.924	€ 2.066
Totaal bestede bijdragen	€ 324	€ 323
Aandeel in bovendiocesane lasten	€ 192	€ 175
Overige lasten	€ 66	€ 196
Totaal der lasten	€ 2.506	€ 2.760

Resultaat gewone exploitatie	€ 29	€ 746
Resultaat bestemmingsfondsen	€ -451	€ -38
Saldo baten en lasten	€ -422	€ 708

Uitgave:

© Bisdom Roermond
Dienst Pers en Communicatie
Postbus 470
6040 AL Roermond
T: 0475 – 386891
E: info@bisdom-roermond.nl
I: www.bisdom-roermond.nl